

PINKSTEREN – DE GEEST IN HET ALLEDAAGSE

Zondag 23 mei 2021, Oosterkerk Sneek.

Ds. Fedde Welbedacht.

Lezingen: Exodus 3: 1-6 en Handelingen 2: 1-13.

Op het liturgisch centrum nam de pelgrim uit de 'Etalage van Hoop' van Ineke Faber en Anneke van der Werff een centrale plaats in.

Overdenking

In de pelgrim herkennen wij onszelf.

Het is een metafoor voor de mens onderweg, de mens op reis door het leven.

Voor ieder mens?...

Ik denk het wel.

Pelgrimeren is vanouds weliswaar religieus gemotiveerd, maar dat is inmiddels anders geworden.

De moderne pelgrim gaat echt niet meer op pad om een aflat te halen, of het graf van Jacobus te bezoeken. Vaak zijn het mensen die de kerk de rug hebben toegekeerd of sowieso niks met religie hebben.

En toch heeft, ook wat moderne pelgrims doen, voor mijn gevoel alles met geloof te maken: ze geven zich over, gaan op weg met minimale middelen en ze gaan stap voor stap.

Religies hebben van geloof vaak een zaak van het hoofd gemaakt, terwijl geloven in de kern natuurlijk een zaak van het hart is.

Een pelgrim stelt zich elke dag een paar heel basale vragen: 'waar ben ik en waar ga ik naar toe'. Dat is alles.

Je kunt wel vragen waarom, maar daar krijg je toch geen antwoord op...

Veel mensen beschouwen hun leven als een project, dat kan slagen of mislukken, dat als voltooid of niet voltooid kan worden beschouwd. Maar het beeld van de pelgrim reikt ons een andere benadering, een gelóvige benadering aan: Leef uit *genade*. Leef van de *geef*. Elke dag is er één...

In de pelgrim herkennen wij onszelf.

En in het beeld van het strand op het schilderij dat Anneke maakte en waar de pelgrim loopt, herkennen we het leven.

Soms is het er heerlijk, dan schijnt de zon en is de zee kalm en rustig. Dan geniet je volop en heb je er zin in. Maar soms zijn er ook huizenhoge golven, regent het pijpestelen en gaat de storm tekeer. Dan weet je niet waar je het zoeken moet, laat staan waar je schuilen kunt.

En ondertussen, of de zon nu schijnt of dat het stormt of regent, spoelt er van alles aan op onze kust; komt er van alles onze kant op.

Je moet het alleen wel willen zien. En ook kúnnen zien.

Daarvoor heb je nodig: de blik van de pelgrim. Of in dit geval, het komt eigenlijk op hetzelfde neer, de blik van de strandjutter.

De pelgrim gaat op pad en geeft zich over; staat open voor wat er op zijn of haar pad komt.

En voor de strandjutter geldt dat ook. Hij zegt niet bij zichzelf: 'Nou ga ik vandaag dit of dat eens vinden', nee daar heeft hij helemaal niks over te zeggen. Hij moet openstaan voor wat zich aan hem voordoet, voor wat zich door hem *laat* vinden.

Het is dus passief en actief tegelijk.

Passief omdat je het nooit kunt afdwingen. Maar *actief* omdat je heel alert om je heen speurt naar wat zich door jou wil laten vinden. In geloofstaal uitgedrukt: omdat je speurt naar het goddelijke, naar tekenen van de Geest. Dié blik...

Die moet ook Mozes hebben gehad toen, terwijl hij de kudde van zijn schoonvader aan het hoeden was, zijn blik opeens viel op die struik die daar in lichterlaaie stond en die toch niet door het vuur werd verteerd. *Vreemd!*...

Natuurlijk is zijn eerste reactie om er naartoe te gaan om van dichtbij te kunnen zien wat daar gebeurt. Maar dan hoort hij die stem – van boven, van buiten, of ergens heel diep van binnen – die zegt: Niet doen Mozes! Niet dichterbij komen. Dat overlééf je niet. Want dit is een plaats van kracht, een plaats van geest...

Kracht en geest.

In het Grieks is dat één en hetzelfde woord: *dunamis*.

Daar komt ons woord 'dynamiek' vandaan. En ook 'dynamiet'. Over kracht gesproken, dat is gevaarlijk spul! Dat kan je finaal van de sokken blazen!

Zó vol kracht is deze onverwachtse openbaring, dat Mozes zich wild schrikt en zijn sandalen uit doet als hij zich met diep ontzag realiseert: ik sta hier op heilige grond...

Mooi vind ik dat: Het heilige, het goddelijke, *is* er opeens.

Je vindt het niet, nee, het dient zich aan, het láát zich vinden.

Je kan ook niet zeggen: ik ga vandaag naar de kerk of naar de tempel of de moskee of naar welk gebedshuis dan ook en dan heb ik de garantie dat ik God daar vindt. Nee, het heilige laat zich niet plannen, en het goddelijke laat zich niet organiseren, ook niet in de kerk.

Het *is* er of het is er *niet*.

Het overkomt je, het dient zich aan, zomaar midden in het leven van alledag.

Blijkbaar ook zomaar op een warme stoffige plek ergens in de wildernis tussen de schapen en de geiten...

Hier in het verhaal van Mozes is het allemaal nog heel geconcentreerd. Dit is de absolute hoogspanning van de Geest. *Te* dynamisch, *te* krachtig om bij in de buurt te komen...

Maar in het Pinksterverhaal dat we in het boek Handelingen lezen, is die oorspronkelijke hoogspanning dan tot explosie gekomen en uiteengespat in een vonkenregen van kracht, een netwerk van goddelijke energie dat zich over allen heen legt en waar iedereen, ongeacht afkomst, cultuur of taal, op in kan pluggen en op aan kan sluiten.

En dan, vind ik, wordt het echt interessant.

Want dan komt de Geest opeens heel dichtbij en neemt het goddelijke menselijke gestalte aan.

Dat is ook wat de Geest *is*: God, niet onbereikbaar, onbenaderbaar ver weg, maar heel dichtbij ons. Eén met ons, door de enorme energie die bij de explosie vrijkomt *versmólt* met ons, *in* ons...

De geest van God, de geest van *Jesus* ook, die mensen wil inspireren, die mensen wil vervullen.

We denken dan vaak aan iets heel groots, maar het kan ook heel klein zijn, van mens tot mens

Ik vind dat een prachtige, boeiende gedachte: dat het heilige, het absoluut verhevene, bestaat tussen de plooiën van het heel gewoon alledaags menselijke...

Neem bijvoorbeeld de liefde van een moeder en een vader voor hun kind. Dat is ook zo'n oerkracht, een bestaansbron, een vonk van Gods Geest. Maar dat heilige uit zich meestal in heel gewone alledaagse dingen: in het verschonen van een luier, het onderduiken van ongeduld, het wachten bij een schoolhek, en meer van dat soort banale zaken.

Of neem de liefde van twee geliefden voor elkaar. Da's ook iets heiligs, iets van God, daar ben ik van overtuigd. Maar een groot deel van de tijd uit het zich in zoiets banaals als aard-appels schillen, in mopperen omdat je bezorgd bent als de ander te laat thuis komt, in overwerken, of de kamer in een andere kleurtje sauzen...

En vergis je niet! Dat alles doet niets af aan de verhevenheid van het goddelijke.

Maar wel voegt het iets toe aan het alledaagse...

Die heel gewone alledaagse dingen, die te vinden zijn op het strand van ons leven:

die poging om maar weer eens opnieuw te beginnen,

die onhandige manier om sorry te zeggen,

die onbeholpen poging om liefde te uiten,

dat tobben om een kind of om een ouder,

al die banale dingen, het samen optrekken als gemeente,

de ander, ook als je het niet met hem eens bent, opnemen in een sfeer van saamhorigheid

en humor,

jezelf te kennen geven, de ander ruimte bieden,
al die alledaagse dingen zijn een wonder. Ze bergen in hun plooien de geest van God, de
geest van Jezus. Het is allemaal bezielde door de meest oorspronkelijke drijfveer van de kos-
mos: *liefde...*

Pinksteren, dacht ik gisteren opeens, is net als het gouden randje om die wolken daar op het
schilderij.

Het is het gouden randje om ons doen en laten.

Pinksteren verheft ons geploeter tot iets wat van belang is.

Het doet er wel degelijk toe of we elkaar verdragen en vergeven. Bij *Gód* doet het ertoe!

En het doet er wel degelijk toe of we uit zijn op vrede. Want bij *Gód* doet het ertoe!

En of je nou je kind naar school brengt en daar ook wel eens ongeduldig bij wordt; en of je

nou een zieke verzorgt en daar ook wel eens je humeur bij verliest...je bent bezig met iets

dat telt, iets waar het op aankomt, iets wat er bij God tot doet, en daarom iets dat schept en
dat het aanzien van de aarde vernieuwt.

Dat alles doet de Geest.

*'De Geest', schreef iemand gisteren in de krant, 'woont en werkt in je, maar dat kun je niet
altijd onderscheiden van wie je zelf bent.*

Het is de beste vorm van wie je bent, je beste jij.

Leven zoals Jezus lukt bijna niet, maar het mooie is dat je het niet alleen hoeft te doen.

De Geest laat je dingen doen die je niet voor mogelijk had gehouden.'

En – voeg ik er nog aan toe – het komt je zomaar aanwaaien.

*Vanuit de overkant,
een land dat niemand ziet,
ontvangen wij een kracht,
de Geest die uitzicht biedt. (Lied 676 vers 5)*

Je moet het alleen wel willen en kunnen zien...